

**ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 24 лютого 2014 р.

м. Київ

№ 91

**Про затвердження Положення про надання Національним банком України
кредитів банкам України для збереження їх ліквідності**

Відповідно до статей 99, 100 Конституції України, 7, 15, 42, 55 Закону України «Про Національний банк України» та 66, 67, 71 Закону України «Про банки і банківську діяльність», з метою забезпечення безпеки та стабільності банківської системи України Правління Національного банку України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

1. Затвердити Положення про надання Національним банком України кредитів банкам України для збереження їх ліквідності, що додається.
2. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України.
3. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Ткаченка О. О.

Голова І.В.Соркін

**Положення про надання Національним банком України кредитів банкам України
для збереження їх ліквідності**

1. Це Положення розроблено відповідно до статей 99, 100 Конституції України, Законів України “Про Національний банк України”, “Про банки і банківську діяльність”, інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів Національного банку України та визначає порядок надання Національним банком України (далі – Національний банк) кредитів банкам для збереження їх ліквідності.

2. Національний банк приймає рішення про надання кредиту банку для збереження його ліквідності за таких умов: зменшення на 2% за останні 5 робочих днів до дати звернення банку обсягу вкладів (депозитів) фізичних та юридичних осіб, які обліковуються банком на балансових рахунках 2600, 2602, 2605, 2610, 2615, 2620, 2622, 2625, 2630, 2635, 2650, 2651, 2652, 2655 Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2004 року № 280, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 липня 2004 року за № 918/9517 (зі змінами), та неможливості підтримання банком своєї ліквідності в Національному банку шляхом застосування інших інструментів підтримання ліквідності банків.

3. Рішення про надання кредиту банку для збереження його ліквідності приймає Правління Національного банку.

4. Кредит для збереження ліквідності банку надається банку на строк до 360 днів.

5. Процентна ставка за кредитом для збереження ліквідності банку встановлюється на рівні потрійної облікової ставки Національного банку. Проценти за користування кредитом для збереження ліквідності банк сплачує щомісяця.

6. Національний банк має право приймати рішення про надання кредиту банку для збереження його ліквідності на підставі клопотання банку та пропозицій Генерального департаменту банківського нагляду.

7. Національний банк має право приймати рішення про надання кредиту банку для збереження його ліквідності під забезпечення у вигляді майнових прав за укладеними банком-позичальником кредитними договорами з юридичними (крім банків) та фізичними особами, заборгованість за якими класифікована за I категорією якості, а в разі його недостатності – під забезпечення у вигляді майнових прав за укладеними банком-позичальником кредитними договорами з юридичними та фізичними особами, заборгованість за якими класифікована за II категорією якості, відповідно до нормативно-правового акта Національного банку з питань формування та використання резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями за умови, що:

майнові права за кредитним договором не обтяжені іншими зобов'язаннями;

заборгованість за кредитним договором обліковується за відповідним балансовим рахунком банку не менше ніж 180 календарних днів;

передбачена кредитним договором періодичність сплати боргу встановлена не рідше одного разу на місяць/квартал;

стан обслуговування боргу протягом останніх 180 календарних днів поспіль визначений як «високий» або «добрий»;

кредити є забезпеченими та забезпечення за ними відповідає вимогам нормативно-правового акта Національного банку з питань формування та використання резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями.

8. Національний банк приймає в забезпечення за кредитом для збереження ліквідності банку кредити відповідно до реєстру укладених банком-позичальником кредитних договорів, які відповідають вимогам, передбаченим у пункті 7 цього Положення, за ринковою вартістю, визначеною за результатами оцінки, проведеної відповідно до Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” незалежним суб’єктом оціночної діяльності (далі – пул кредитів), з коригуючими коефіцієнтами:

для заборгованості за кредитами I категорії якості – 0,35;

для заборгованості за кредитами II категорії якості – 0,25.

9. Розмір забезпечення за кредитом для збереження ліквідності банку визначається, виходячи із суми кредиту, процентів за користування ним, з урахуванням коригуючих коефіцієнтів, визначених у пункті 8 цього Положення.

10. Банк зобов’язаний у разі невідповідності кредитної заборгованості за укладеним банком-позичальником кредитним договором, що наданий у забезпечення за кредитом для збереження ліквідності банку, повернути частину заборгованості за кредитом для збереження ліквідності банку або поповнити чи замінити його забезпеченням відповідно до переліку та вимог, установлених у пункті 7 цього Положення, у розмірі, достатньому для задоволення вимог Національного банку за кредитним договором з урахуванням коригуючих коефіцієнтів.

11. Банк зобов’язаний протягом двох робочих днів після отримання коштів від юридичних та фізичних осіб у погашення (повного або часткового) заборгованості за основним боргом за кредитами, майнові права за якими надані Національному банку в забезпечення, перерахувати в погашення заборгованості за кредитом для збереження ліквідності банку кошти в сумі не менше ніж 35% від суми, отриманої в погашення заборгованості за кредитами I категорії якості, та 25% від суми, отриманої в погашення заборгованості за кредитами II категорії якості.

12. Банку на період користування кредитом для збереження ліквідності забороняється здійснення окремих видів операцій, а саме: надання кредитів юридичним (включаючи банки) та фізичним особам, у тому числі у формі врахування векселів, без забезпечення; операцій репо [крім операцій репо з державними облігаціями України, облігаціями Державної іпотечної установи з додатковим забезпеченням у формі державної гарантії за зобов’язаннями емітента, яка видана Кабінетом Міністрів України, та облігаціями підприємств (крім цільових), розміщення яких здійснено під гарантію Кабінету Міністрів України];

розміщення міжбанківських депозитів;

розміщення коштів у національній валюті на кореспондентських рахунках в інших банках;

придбання цінних паперів [крім державних облігацій України, депозитних сертифікатів Національного банку, облігацій Державної іпотечної установи з додатковим забезпеченням у формі державної гарантії за зобов’язаннями емітента, яка видана Кабінетом Міністрів України, та облігацій підприємств (крім цільових), розміщення яких здійснено під гарантію Кабінету Міністрів України];

придбання основних засобів та нематеріальних активів, що не беруть участі в проведенні банківських операцій, крім набуття права власності на предмет застави;

здійснення операцій з похідними фінансовими інструментами;

здійснення довірчого управління фінансовими активами, залучення фінансових активів із зобов’язанням щодо наступного їх повернення.

13. Банк має право надавати кредити та зобов’язання з кредитування:

юридичним особам – в обсязі кредитів та зобов’язань з кредитування, наданих юридичним особам на дату прийняття Правлінням Національного банку рішення про надання банку кредиту для збереження ліквідності;

фізичним особам – в обсязі кредитів та зобов’язань з кредитування, наданих фізичним особам на дату прийняття Правлінням Національного банку рішення про надання банку кредиту для збереження ліквідності.

14. Банк має право надавати міжбанківські кредити понад установлений у пункті 13 цього Положення обсяг під забезпечення у вигляді державних облігацій України або іноземної валюти (долар США, євро, англійський фунт стерлінгів, японська ена, швейцарський франк).

15. Національний банк розпорядчим документом установлює технічний порядок, який визначає послідовність дій та порядок взаємодії структурних підрозділів Національного банку і банків під час надання кредиту для збереження ліквідності банку, контролю за виконанням умов кредитного договору і договору застави.

16. Банк для отримання кредиту для збереження ліквідності банку має подати до Національного банку такі документи:

клопотання про надання кредиту для збереження ліквідності банку із зазначенням його суми, строку користування ним, напрямів спрямування кредитних коштів;

письмове запевнення банку, підписане головою правління (ради директорів) та головою спостережної (наглядової) ради, що забезпечення за кредитом для збереження ліквідності банку відповідає вимогам нормативно-правового акта Національного банку з питань формування та використання резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями та вимогам, визначеним у пункті 7 цього Положення;

реєстр укладених банком-позичальником кредитних договорів з юридичними та фізичними особами, що пропонуються в забезпечення Національному банку України (пул кредитів), форма якого наведена в додатку до цього Положення;

звіт про оцінку пулу кредитів (акт оцінки пулу кредитів), складений незалежним суб'єктом оціночної діяльності.

Клопотання та реєстр укладених банком-позичальником кредитних договорів мають бути підписані головою правління (ради директорів) банку, засвідчені відбитком печатки банку та зареєстровані в банку.

17. Банк щомісяця, до 15 числа місяця, наступного за звітним, зобов'язаний надавати до Національного банку реєстр з інформацією станом на перше число поточного місяця стосовно укладених банком-позичальником кредитних договорів, що надані в забезпечення за кредитом для збереження ліквідності банку, форма якого наведена в додатку до цього Положення.

18. Голова правління (ради директорів) та голова спостережної (наглядової) ради банку протягом усього строку користування кредитом несуть персональну відповідальність за відповідність та достатність забезпечення, наданого банком Національному банку за кредитом для збереження ліквідності банку, включаючи достовірність даних, що містяться в реєстрі укладених банком-позичальником кредитних договорів з юридичними та фізичними особами, що надаються в забезпечення Національному банку України (пул кредитів), форма якого наведена в додатку до цього Положення.

*Директор Департаменту нормативно-методологічного
забезпечення банківського регулювання та нагляду
Н. В. Іваненко*

Додаток
до Положення про надання
Національним банком України кредитів банкам України
для збереження їх ліквідності
(пункт 15)

Реєстр укладених банком-позичальником кредитних договорів з юридичними та фізичними особами, що пропонуються в забезпечення Національному банку України (пул кредитів)

№ з/п	Найменування контрагента	Код (номер) контрагента ¹	№ договору	Дата договору	Дата виникнення заборгованості	Дата погашення заборгованості	Процентна ставка	Код валюти	Номер рахунку	Балансова вартість кредиту				Код категорії якості кредиту	Сума забезпечення	Вид забезпечення
										основна сума боргу	нараховані доходи	неамортизована премія /дисконт	сума визнаного зменшення корисності активу (резерви)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

“ ___ ” _____ 20__ року

Голова правління (ради директорів)
(прізвище виконавця, номер телефону)

_____
(підпис)

¹ Зазначається код контрагента – юридичної особи за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України або реєстраційний номер облікової картки платника податків контрагента – фізичної особи.